

Виходить у Львові
шо два (крім неділі і
гр. кат. свят) о 5-й
годині по полуночі.

РЕДАКЦІЯ і
Адміністрація: улиця
Чарнецького ч. 12.

ЧИСЛА приймають ся
лиш франковані.

РУКОПИСІ
звертають ся лише на
окреме жадання і за зло-
женем оплати поштової.

РЕКЛАМАЦІІ
незапечатані вільні від
оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської”

Вісті політичні.

Присяга султана на конституцію.

Серед великих торжеств відбулося вчера зложення присяги султаном Магомедом V., сенатором і послами парламенту на конституцію. Вдовж цілої дороги, котрою серед голосних скликів населення переїздив султан, уставлений був шпалером войска. В будинку парламенту прийшли султана міністри. В палаті послів зібралися разом сенатори і посли на народні збори і витали сердечно султана, котрий пояявився в уніформі войсковім, між тим як князі і міністри прибули в одягах цивільних.

В престольній бесіді султан висказав радість, що єсть серед тих, котрі представляють великий народ отоманський. Вірить, що добро вітчини і народу зависить від поважного переведення конституційного правління згідно з шерифом і засадами цивілізації. В теперішній хвили більше як коли небудь єсть потрібний патріотизм, згода і тісне сполучене всіх. Султан не сумнівається, що всі народи їго держави будуть в тім патріотичному ділі співдіяти. Обговоривши події в Адані, заявляє, що правитель-

ство буде дбати о зарядженні, аби не допустити в будущності до таких подій. Передусім потрібна єсть реформа адміністрації, судівництва і служби скарбової держави, дальнє скріплене оружної сили, розширене просвітіння, збільшене публичних робіт. Конституційне правительство скріпило на він кредитову силу і повагу краю. Вкінці згадувала престольна бесіда о добрих відносинах в всіх державами.

Відтак зложив султан слідучу присягу: „Присягаю, що буду берегти вловні права шерифу і конституції, як також що не буду заваджувати прав народу і інтересів вітчизни. Хочу, аби присутні тут сенатори і посли зложили присягу“.

Розпочалося складання присяги сенаторами і послами. Коди президент сенату відчитував присягу „на вірність конституції і султанові, поки він буде конституцію шанувати“, президент палати і богато послів перервали відчитування, протестуючи против слів: „доки він буде конституцію шанувати“. Слова ті пропущено.

Сенатори складали присягу, переходячи перед великим везиром, а посли із своїх місць, словами: „Присягаю в ім'я Бога“. Лише жидівський посол Матліях повторив пропущені слова.

По короткій перерві палата послів відзначила наради над законом прасовим. Султан короткий час прислухувався нарадам з льожи відтак вернув до своєї палати. На торжество були присутні амбасадори і богато павільйонів, крім того прибуло богато офіцірів, між іншими майор Ніязі, вітаній окликами.

Відчитана престолька бесіда султана зробила дуже добре враження. Також замінені відсутні пропущені з присяги наведених вище слів, що свідчить, що парламент гадає, що в противності до Абдул Гаміда слова ті до Магомеда V. непотрібні.

Загальні збори „Дністра“

Ві второк дня 18 с. м. відбулися у Львові загальні збори Товариства взаємних обезпечення „Дністер“, при участі 140 членів, з котрих значну більшість творили селяни, відповідники громад прибули навіть з далеких сторін. Збори відкрив президент радник Двору п. Григорій Кузьма і присвятив теплу згадку бл. п. радників Двора Адольфові Гутові, довголітньому правительству комісареві при „Дністрі“ і бл. п. Михайлів Іванцеві, урядникові Товариства а присутні повстанем

Кампер і Кон.

З вімецького — Віктора Ракошого.

Перед кількома літами приходив майже кожного дня до редакції нашої часописи молодий чоловік з честними синими очима і ясним волосем. Називався Бляв. Принесив нам ріжні новини з міста, за котрі платили ми по два крейцарі від стрічки. Не був то дохід сувітливий, але за те для Блява робили ми виїмок з загального правила, а іменно не счеркували ми ему цілих стрічок, як то діється з іншими репортерами; часами діставалося ему навіть окреме винагороджене. Коли ж причини зливи ні одна із співробітників не мав охоти піти до театру, тоді Бляв одержував вільну карту і ішов на представлення. На ріжні забави в околицях міста і взагалі всюди, де члени редакції не мали охоти іти самі, висилалося у службового Блява, котрий списував дуже совітно спрavedливі зі всього, що бачив і чув. Вкінці, коли його писательська вправа була чим раз очівидніша, підвищено ему гонорар з двох крейцарів на три.

Саме в тім часі вибухли були робітничі розрухи і мені повірено „заповнювані“ дотичною рубрики. Столлярські челядники домагалися підвищення платні, шевські челядники хотіли загального голосування, а в додатку в кількох фабриках вибухли малі страйки. День по дні відбувалися робітничі збори, котрі давали мені

не мало роботи. В тім наповні праці, як добрий ангел явився у мене Бляв і заявив свою готовість допомогти мені. Очівідна річ, що я радо приймав його предложение і від тоді наш репортер приходив кожного дня до редакції, приносячи з собою множества новин і подробиці про страйках і розрухах. Одного разу прибіг якось з загадочним видом і вже від порога крикнув:

— Важні вісти, пане редактор!

— Що ж такого?

— Новий страйк!

— Де знов?

— На Терезіенштадт. Робітники фабрики содової води Кампера і Конна покинули роботу. Чи знаєте, що то значить?

— Ні.

— Ціле передмістя заосмотрюється в содову воду у Кампера і Конна. Від часу, як розпочався страйк, нема там на лікії ні одного сифона.

— Кількох робітників було там занятих?

— Близько сто.

Кажучи то Бляв вручив мені совітно написаний звіт із страйку. Була в нім між іншими бесіда отім, що Кампер і Кон обходилися з робітниками дуже людально і що послідні події треба приписати певно агітаторам з заграниці, котрі роздувають полумінь незгоди поміж роботодавцем а робітником, щоби то відтак використати для своїх лічильних цілей і т. ін. Однако на плаче — кінчився звіт — фірма Кампера і Кон має достаточні запаси содової води і може сміло переждати кризу.

В такім більші менше дусі було написа-

них близько сто стрічок. Я не счекнув ні одної, Бляв мало не скакав з радості. На другий день привів знов вість, що фірма Кампера і Кон хотіла прийняти нових робітників, але страйкарі не допустили до того. Лише спокієво управителів фабрики треба завдячувати, що не прийшло до позаживих подій.

На третій день всі робітники Кампера і Конна удалися громадно до підміського ліску, де відбулися їх дозвірочні збори і ухвалено усія, під якими вступили би знов до роботи.

Четвертого дня покликав мене до себе начальник редактор і повітав мене такими словами:

— Скажіть мені, що ви властиво хочете зробити з тим Кампером і Кою?

— Я? Зовсім нічого.

— Отже що то має значити, що в іншій часописі нема згадки про тім страйку, лише ми виписуємо про нім такі обширні статі.

— Бо інші часописи не мають певно таких добрих вістей як ми — відповів я майже обиджений.

З тими словами розстався я з редактором, але від тоді не міг я вже опертися яко-мульє підошві і коли слідувавого дні прийшов Бляв, як звичайно, з новими вістями про страйку, а іменно, що робітники вислали вже свою депутатію до властителів фабрики і предложили їм своїм усія, спітав я его просто, для чого інші часописи про тім не пишуть?

— Для того — пояснив мені Бляв — по-заяк Кампер був у всіх редакціях і просив, аби нічого не згадувати про подіях в їго фабри-

з місць почтили їх пам'ять. Відтак представив зібраним правителственного комісаря п. ста-росту Попеля і покликав на секретаря зборів о. Зубрицького з Яхторова.

По відчитаню протоколу з попередніх загальних зборів заступником директора др. Охримовичем — директор др. Федак представив звіт з діяльності Товариства за минулій рік а п. Никола Мельник відчитав звіт Комісії ревізійної, почім збори ухвалили одноголосно уділити абсолюторию Дирекції і Надзвірачії Раді.

Відтак згідно з внеском Дирекції і Ради Надзвірачії ухвалили збори одноголосно з білянкою надвижки — зиску — за рік 1908 в сумі 454.502 К призначити: 1) 20% до фонду резервового 90.900 К, 2) до фонду пенсійного і каси заохочення 5%, 22.725 К, 3) на звороти членам 15% премій заплачених за 1908 рік 333.623 К, 4) на публичні добродійні цілі до розпорядимости Ради 2.000 К, 5) а решту при-ділити до фонду специального на звороти членам 5.254 К.

В дискусії, яка вивязала ся над цею точкою, участники селяни самі заявляли, що воліли би, аби зворот для членів був менший а за те щоби більше призначити на добродійні цілі, особливож на бурси і школи Руського Товариства педагогічного. На се пояснив др. Федак іменем Дирекції, що після обовязуючих тепер постанов статута Товариство взаємних обезпеченів „Дністер“ може призначити з білянкою надвижки на добродійні цілі лише 2.000 К, однак управа Товариства сама єсть того по-глазу, що з уваги на розвій Товариства ся квота єсть за мала і вже в найближші часі треба буде перевести зміну статута в тім на-прямі, щоби з річного зиску вільно було при-значити на добродійні цілі значнішу квоту;

ці, бо то могло би зле поділати на хід пере-справ.

— А у нас не був — крикнув я обурений. — Добре, то будемо дальше містити ваші донесення о страйку.

На другий день донесли ми, що перегово-вори між робітниками а фірмою Кампер і Кон не довели до якого висліду і нема зовсім ви-глядів, що справа могла бути позадужена в згаданий спосіб.

Коли та вістка з'явилася в часописі, покликав мене начальний редактор знов до себе і вавіть не витаючи ся, сказав:

— Бачили ви коли, як робить ся содову воду?

— Ні.

— Отже довідайте ся, що такої штуки можна научити найбільшого тумана за якої пів години. Для того безусловно виключене, щоби робітники содової фабрики страйкували.

Я суміявся в ученості моого начальника, але вскорі знов почали в мені родити ся якісь сумії. Я поставив розслідані сам цілу річ на місці.

Вечером ще того самого дня удав ся я на то передмістя, де була фабрика Кампера і Кон. З зачудованiem побачив я малій домок, на котрім видніла мала більшіка „Кампер і Кон“, котра тілько крику наробила в нашій часописі. Коли я війшов на фабричне подвіре, застав я там дійстно тишку і спокій. Аж по хвили учув я щось, немов би голосне закорковуване фляшок. Я пішов в тім напрямі і найшов невеличку комінату, в котрій двох людей робило сь з фляшками.

— Що то ви робите? — спитав я дуже чимно.

— Воду содову — відповіли оба.

— Як? самі? То прочі робітники певно страйкують?

Видивили ся на мене з зачудованем і ма-ло не розсміяли ся на голос.

— Ні, пане — сказали вкінці — нас тут лиши двох і ніколи нас більше не будо.

нatomість з Товариства взаємного кредиту „Дні-стер“ вже й дотепер призначувано з надвижки значно більші суми на добродійні цілі.

Відтак згідно з внеском Надзвірачії Ради ухвалено одноголосно зміну §§ 51 і 52 статута в тім напрямі, що з білянкою надвижки належить що року ужити 5 до 8% на ціли пенсійного заохочення персоналу Товариства, а прийто поруку Товариства за пенсії і інші користі забезпеченні урядникам і службовникам Товариства в пенсійнім статуті.

Опісля наступили вибори п'ятьох заступників членів Надзвірачії Ради і трох членів та одного заступника комісії ревізійної. При обох тих виборах фуягували дві окремі комісії скрутацийні під проводом радника п. Дольницького зі Львова і о. Ясенецького з Балигородка. Вибрано одноголосно або майже одноголосно заступниками членів Надзвірачії Ради пп.: о. Теодозія Лежогубського, дра Кирила Слудицького, проф. Петра Огоновського і директора Костя Паньковського, всіх зі Львона і дра Александра Кульчицького з Коломиї. До ревізійної Комісії вибрано пп.: старшого радника Юліана Січинського, ревідента Еміліана Куницького і офіціяла Миколу Мельника як членів, а інспектора Миколу Заячківського як заступника, всіх зі Львона.

На конець наступили інтерпеляції членів, при чім забирало голос богато учасників селян, висказуючи свої бажання, домагаючися пояснень і порушуючи ріжкі справи, які стоять в звязі з діяльністю Товариства — огнетревале покриване будників, поліпшене користі агентів, обезпечене від граду і т. і. — На всій інтерпеляції відповідали директори др. Кулаковський і др. Федак, даючи подрібні і основні вислови.

Наради тривали 4 години і закінчилися промовою члена, п. Василя Галацана з Жовкви,

котрий підніс великі заслуги Дирекції а зокрема директора дра Кулаковського для розвою товариства, почім всі присутні на знак однодушної згоди з его висказом відспівали традиційне „многая літа“.

По полуночі відбулися загальні збори товариства взаємного кредиту „Дністер“. Проводив президент радник Двору Кузьма, обов'язаний секретаря сповідав п. Кость Паньковський, дирекцію заступав др. Охримович. По уділеню абсолютории дирекції і раді Надзвірачії ухвалено одноголосно призначити з чистого зиску за рік 1908 в квоті 37.484 кор. 47 сот.: до фонду резервового 6.000 кор. на дивіденди від уделів членських по 6 проц. квоту 11.022 кор. 41 сот., на руску приватну семінарію учительську жіночу ювілейний лар на підставі загальних зборів з 14 мая 1908 р., яко другу рату 4.000 кор. на інші добродійні цілі до розпорядимости ради 11.000 кор., а решту 2.462 кор. 6 сот. до переносу на рік слідуючий.

Н О В И Н К И.

Львів, дия 21-го мая 1909

— Іменування і перенесення. П. Міністер справедливості перевіс судів повітових: Волод. Головецького із Скалати, Кар. Захарієвича з Судової Вешаті, Казим. Земброна з Гланян, дра Ром. Ковшевича з Бурштина, всіх до Львова; Станисл. Славіка з Заболотова до Золочева, Ант. Мая з Радехова до Стрия, Стан. Слотововича з Золотого Потока до Сянока, Здисл. Родзинкевича з Калуша до Ставиславова; — іменував судівми повітовими: ем. секретаря суд. Ст. Пржебиславського для Станиславова; судів: Зигм. Плянера з Томаша для Заболотова; Алекс. Гільбріхта з Тисмениці для Судов. Вишні; Ант. Янковського з Борщева для Калуша; Ант. Щепановського в Козовії; Вол. Бальдів'яного в Гусятині для Скалати; Тад. Дидушинського із Станиславова для Бурштина; Каз. Добруцького з Делятина для Краківця. Йос. Байорка з Надвірної для Радехова, дра Юл. Лопушанського з Дрогобича для Глинян; Вол. Мединьского з Самбора для Золот. Потока і Стан. Аркусевича в окрузі вищого суду у Львові.

— Дорічні збори Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові відбулися дия 12 с. м. Голова Товариства проф. М. Грушевський відкривши збори вложив звіт з річної діяльності видлу. Над сим звітом і над касовим відбула ся дискусія, почім прийто їх заг. зборами. До нового видлу вибрало: головою проф. М. Грушевського; членами видлу: В. Гнатюка, В. Козловського, М. Мочульського, Гр. Пежаньского, Ів. Ясенецького, дра В. Охримовича, дра Ст. Томашівського; заступниками: дра Ів. Раковського, проф. Ос. Роздольського, проф. Ф. Колессу, Ів. Джидору. При точці внесень ухвалено внесене др. Борківського, щоби дрови Іванова Франкові за его заслуги на поїд чинсьменські і науки Товариству назначило досмертну ренту вайменше 200 К місячно, та щоби забезпечено матеріальне положене урядників Товариству.

— Відзначене п. Менцінського. Славно-звістний наш співак оперовий п. Модест Менцінський одержав від шведського короля кавалерський ордер Вази. На вечерку, данім в честь данської королівської пари, на котрім п. Менцінський виконав кілька пісень, але лише по шведски, бо того захадав від него придворний капельник, данський король пратуював ему гарного голосу. Потім шведський король дякував ему за той спів і просив его, щоби бодай ще один рік лішився в Штокгольмі, а на другий день своїм шамбеляном післав ему ордер відповідним документом.

— Дрібні вісти. П. п. Стефан Володимир Дрогомирецький, п. к. судія повітовий в Станиславові родом з Вербовець і М. Лакуста родом із Завала одержали на львівськім універс. степен доктора прав. — П. Лопатинська, як доносить одна з Черновецьких газет, має бути заангажована до німецького театру в Ченівцях. Межи п. Лопатинською і директором тамошнього німецького театру ведуться тепер переговори в сій справі. — Рескриптом

Зробило ся мені горячо.

— Отже то ціла фабрика? — питав я.

— А ціла. Так само виглядає кожда фабрика содової води...

— Панове, дам вам по чотири знамениті цигари, а позовіть мені за то помочи собі в роботі.

Прийшли зі сміхом моя предложені.

Не минуло пів години, а я фабрикував содову воду, немов би виучився того від дітьства. Отже май начальник говорив правду.

Тепер постановив я конче бачити ся з панами Кампером і Коном. Коли я увійшов до їх мешкання, сиділи всі Кампери і Кони при чаю. Я кинув оком на численно зібрані родини і остатків. Побіч хорошої панни Кампер стояв ніхто інший, лише Бляв, той злочинець Бляв і саме похилився, щоби зложити на ручці панни поцілунок. Я скипів гайком, але не мав часу вимовити слова, бо Бляв підійшов до мене, вівв мене за руку і сказав смірним голосом:

— Я завинив, але ви простите мені. Люблю від давна панну Кампер; коли я просив о її руку, сказав мені, що тоді дістану її, коли якимсь способом поставлю упадаючий інтерес на ноги.

— І ви вибрали таємний підступ? — спитав я вже без гайку.

— Так.

— І помогло то що?

— О, незвичайно. Від часу, як появилися донесення о страйку, продали ми два тисячі фляшок. Отже простите мені? — наставав дальше.

Я стиснув на знак згоди руку щасливого чоловіка.

— Але дневникарство чей покинете? — спитав я з усміхкою.

— Очевидно, чейже стаю фабрикантом содової води.

Трускавець

Станія велінції ДРОГОВИЧ.

Сьвіжо заведені купелі газові природні. —
Вдихальна система Вассмута.

Початок сезона 15-го мая.

В 1 і 3 сезоні о 30% дешевше.

Лікарі заведені:

Цс. рад. др. Е. Крижановський з Бучача.
Др. Тадій Прашіль зі Львова.

Положене: 405 м. над уров. моря серед лісистих хребтів гір.

Підсоне: підгірске, лагідне, сухе, без вітрів.

Мешкання: взірцеві, на взорець заграницю в постелию.

Купелі: сировичні, солено-сирчані з квасом вуглевим, боровиново-велізисті.

Води до пиття: солоні, солено-гіркі і мочегінна „Нафтузія“.

ПОРАДА: Недуги серця, нирок, міхура, астма, роздута легких, іскус, невралгія, ревматизм, гіп, затовстість, гемороїди, сифіліс, недуги жіночі, кишкові, жолудкові, камінці жовчеві, ниркові і пісок в мочі.
(1—6)

Обширну брошуру
о ТРУСКАВЦІ
висилає на ждане
ЗАРЯД.

3 сильних, здорових хлопців
до 15, з укінченого
школою народною, знайдуть
зараз посаду. Через один рік
мусять мати власне убране.—
Зголосення в „Народній Гос-
тинниці“ у Львові.

Інсерати

до

„Народної Часописи“
i Gazet-и Lwowsko-ї

принимає

Агенція

дневників

Ст. Соколовского

Львів, Пасаж
Гавсмана ч. 9.

**Найліпше!
Найтаньше!
айскорше!**

переправляє до

АМЕРИКИ

і КАНАДИ
М. Г. ФРЕЙДБЕРГ

Головне бюро подорожні

АНТВЕРПІЯ

Van Leriusstraat 10

БЕЛЬГІЯ

РОТТЕРДАМ

Postfach 322

ГОЛЯНДІЯ.

Шкіряні вироби з російської шкіри!

Пара чобіт з росій-
скої шкіри висуваних
г. вв. „Штаперів“ що
вистануть до ношения
до 14, 15, 16, 17, 18,
19, 20, 22 і 24 корон.

Другий же рід таких
же чобіт із російської
шкіри, мягких, особли-
во придатних до но-
шения для жінок і ді-
вчат, котрі вистарчать

до ношения по 10, 11 і 12 К, для школярів 7, 8, 9 і 10 К.
Третий же рід чобіт, в найлучшого юхту жовтого, для муж-
чин, паріків по 14 і 16 К, для школярів чоботи з тогож
жовтого юхту по 6 і 7 К.

Четвертий же рід чобіт вимових з верха шкіра, а в середині
овече сукно, для мужчин по 14, 15 і 16 К.
Братя селяни і міщани! Не дайте ся опушкувати по ярмар-
ках і торгах, не купуйте тандити у жидів, памятайте на по-
словицю: Дешево мясо пси їдять! Жиди до тих ярмаркових
чобіт дають панір на брензолі і як в них ідете в болото, то
прийдете домів босо. Замовляючий цевинец прислати 4 К
задатку і міру в ноги, скілько центиметрів довга а скілько
груба. Без задатку не висилась нікому.

Стефан Колач

Струтин, п. Долина ад Стрий.

Як плекати і доглядати садовину

коли хоче ся мати з неї дохід.

Підручник для властителів садів, селян, міщан
і учителів. З 21 рисунками в тексті.

Написав Василій Породко.

Ціна 50 сотиків.

Можна купити в книгарнях: Тов. ім. Шевченка
Ставропігійській і у автора в Коломиї ул. Коноп-
ника ч. 24.

БІЛЕСТИ ІЗДИ

на всі зелізниці

красні і заграницяні

продажає

Агенція зелізниць держ. Ст.

Соколовского,

Львів, Пасаж Гавсмана ч. 9

Головна

Агенція дневників і оголошень

у Львові

Пасаж Гавсмана число 9.

приймає

пренумерату на всі дневники

країні і заграницяні

по цінах оригінальних.